

Кад неки тим у америчком фудбалу тесно губи у последњим секундама игре и удаљен је од гол линије, једина могућност коју има зове се додавање "Помози, Боже". То значи да баците фудбалску лопту што даље можете у поље и молите се Богу (отуда, "Помози, Боже") да неко из вашег тима некако ухвати лопту и убаци се у завршну зону за победнички тачдаун. То успева једном у сто покушаја, али пошто је то једина шанса коју неко има, нема много избора него да се покуша.

Борис Тадић добио је недавне председничке изборе у Србији јер је успео да их представи као референдум о "европском путу или изолацији". То је довело до веома високе излазности бирача и на крају до не баш удобне тесне победе председника Тадића и "проевропских снага".

На несрећу по ДС/Г17 плус, анкете показују да ова стратегија није била (у најмању руку до сада) ни близу толико делотворна у садашњој кампањи за парламентарне изборе 11. маја. Изгледа да бирачи игноришу овај или-или сценарио и да су спремни да гласају према традиционалним партијским опредељењима. Постоји растући осећај резигнације и обесхрабрености међу оним Србима којима "европска" будућност изгледа све удаљенија уместо све ближа. Ово значи да ће, изузев ако се од данас до избора не догоди нека велика промена у ставу бирача:

- Већину у новом парламенту чинити партије чија је основна оријентација "националистичка". То укључује радикале, Социјалистичку партију и коалицију ДСС/НС.

- Веома је вероватно да ће исте три партије формирати владајућу коалицију.

- Да би ДС/Г17 плус формирале владу према вероватној излазности бирача у овом тренутку, морале би да се нагоде било са ДСС или са Социјалистичком партијом, што би на крају донело исту врсту дисфункционалне владе која постоји већ неколико година. Имајући у виду велике разлике које постоје међу њима - и прилаз ДСС и СПС Косову -

тешко је замислити како би ово могло да функционише ако ДС/Г17 плус намеравају да остану лојалне својим политичким убеђењима.

Суочене с овом обесхрабрујућом ситуацијом, ДС/Г17 плус покушавају да изведу српску варијанту додавања "Помози, Боже". Надају се да ће, убеђивањем Европске уније да направи "путну мапу" како Србија може доспети на "белу листу" за шенгенске визе и упуту позив да се потпише Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП) било пре избора или одмах након њих, бити довољно да убеди бираче да је европски пут отворен и да су конкретне користи реалност а не далеко и нејасно обећање. Састанци у Бриселу између тренутка кад се пише ова колумна (уторак поподне) и када она буде публикована, одлучиће о тајмингу овог процеса и "условима" који ће ићи уз њега. Нада је да ће ови кораци помоћи да се предстојећи избори још једном претворе у референдум о "изолацији или европској интеграцији". Напади премијера Коштунице на ССП, споразум о "путној мапи за визе" и тактичким потезима Европске уније у целини очигледно спадају у ову врсту сценарија.

Постоји, међутим, неколико проблема у вези с овом стратегијом "Помози, Боже":

- Европска унија је толико нескривено показивала своја опредељења на предстојећим изборима и своје мотивације у нуђењу ССП да је то, бар међу неким Србима, постало контрапродуктивно. То је постало посебно питање у кампањи.

- И "мапу за визе" и ССП пратиће услови и захтеви који ће њихову стварну примену учинити проблематичном. То ће одузети много њихових вредности. Чак је прва особа Канцеларије за европске интеграције српске владе признала да "Србија има да обави још много посла пре него што доспе на белу листу". И Холандија и Белгија ставиле су јасно до знања да ће стварна примена ССП зависити од српског испуњавања старог услова "пуне сарадње са Хашким трибуналом".

- Дугорочно гледано, нуђење ССП и споразума о визама у предизборном периоду исполитизовало је оба документа на нездрав начин. Могућности да овакав прилаз наиђе на одјек код бирача учиниле су да Војислав Коштуница и други дају изјаве као што су "Они који крију ове чињенице постали су саучесници стварног циља Соланиног споразума (ССП), а то је разбијање Србије и њено признавање једностране независности ове лажне творевине" и да ће свако ко потпише ССП бити "саучесник у комадању Србије". Мада је тачно да би Коштуница и радикали у сваком случају на крају

Хоће ли ССП стварно помоћи проевропским снагама у Србији

Пише: Вилијам Монтгомери
субота, 03 мај 2008 20:38

били против ССП и "мапе за визе", тајминг понуда учинио је да то постане извесност, а употребљена реторика умногом ће отежати да ови појединци и партије икад промене свој курс. То мора да утиче на српске односе с ЕУ, без обзира на оно што се догоди на будућим изборима.

- Коначно, и веома важно, кампања ДС/Г17 плус уложила је толико много енергије да убеди ЕУ да понуди ССП (додавање "Помози, Боже") и одбрани га против сталних напада ДСС да нису организовале заокружену, снажну кампању за бављење специфичним питањима која брину гласаче и детаљно објасне шта су тачно опасности које би донела победа радикала. Велики проценат бирача незадовољних резултатима постмилошевићевске ере с правом ће питати зашто би партијама које су биле на власти у већем делу овог периода требало дати још једну шансу.

Чињеница је да је коалиција ДС/Г17 плус допустила својим противницима да диктирају дневни реди изборне кампање. Поред тога, она је водила летаргичну кампању, без осећаја за хитност и кризу, који су јој потребни да привуче бираче да изиђу као што су то урадили на председничким изборима. Њена најављена спремност да после избора разговара о могућим коалицијама с ДСС и СПС, упркос радикалним разликама у политичким гледиштима с овим партијама, открива перцепцију да више брине о власти него принципима. Зато је, изгледа, једина преостала алтернатива шутнути тај фудбал у ваздух и рећи... "Помози, Боже".

(Данас)